

בבית המשפט המחוזי

בתל-אביב

בעניין:

ת.א.

בש"א

1. עידו בשן, ת.ז. 035778356

מרח' רבדים 28, ירושלים

המבקשים

2. הרצל אלון ת.ז. 054530563

מרח' ישראל אהרוני 3, ירושלים.

ע"י ב"כ עו"ד יוחי גבע ו/או אמיר ישראלי ו/או שלומי כהן,

מדרך ז'בוטינקי 5 (בית אבגד), רמת-גן, 52520

טל: 03-7518477, פקס: 03-7518635

- נגד -

בנק הפועלים בע"מ, ח.פ. 520000118

משד' רוטשילד 50, תל-אביב, 66883

המשיב

בקשה לאישור תובענה ייצוגית

המבקשים מתכבדים בזאת, להגיש לבית המשפט הנכבד, בד בבד עם הגשת התביעה העיקרית בתיק דנן ("התביעה"), בקשה לאישור התביעה כייצוגית לפי הוראות חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "חוק תובענות ייצוגיות").

- כתב התביעה מצ"ב כנספח "א" לבקשה זו.

- תצהיר המבקש 1, מר עידו בשן מצ"ב כנספח "ב" לבקשה זו.

- תצהיר המבקש 2, מר הרצל אלון מצ"ב כנספח "ג" לבקשה זו.

א. מבוא :

1. תביעה זו – והבקשה לאשרה כייצוגית – עניינה במקרה בוטה ביותר של הפרת חובה חקוקה, וגביית עמלות ביתר ע"י המשיב. ייאמר מייד, המשיב מפר חובתו החקוקה ביודעין ולא בשל טעות.
2. מסתבר, כי למרות חובת המשיב, לתקן את תעריפי העמלות שלו, בהתאם לתעריפון המוצג בתוספת הראשונה לכללי הבנקאות (שירות ללקוח)(עמלות), התשס"ח-2008 (להלן: "כללי הבנקאות"), ולגבות מלקוחותיו את עמלותיו בהתאם לתעריפון המלא שבתוספת הראשונה, הרי שהמשיב לא עשה כן, ולא תיקן את מלוא התעריפים בתעריפון שבו הוא משתמש, וממשיך לחייב את לקוחותיו בעמלות בהתאם לתעריפון שלו – ובכך מפר הוא חובה חקוקה.
3. לאור העובדה, כי המשיב לא תיקן את תעריפי העמלות שלו, בהתאם לסעיף 2(א)(3) לתעריפון המלא שבכללי הבנקאות, הרי שמחייב הוא עמלות ביתר, בגין הפקה או הדפסה של מסמכים המצויים במאגר הממוחשב לבקשת לקוח, בסכום גבוה יותר, ובשיטה אחרת מהחיובים והשיטה, אותם מתיר התעריפון המלא שבכללי הבנקאות, ובכך גורם לנזק לכלל לקוחותיו, עת מחייבם בסכומי יתר של עמלות.
4. סעיף 2(א)(3) לכללי הבנקאות, מתיר למשיב, לגבות עמלות בגין הפקה או הדפסה של מסמכים המצויים במאגר הממוחשב לבקשת לקוח, בין אם המסמכים זמינים בסניף, ובין אם לאו, כך שהעמלה תהא סכום בגין "בקשה" בתוספת סכום לכלל עמוד.
5. בפועל, מחייב המשיב בגין הפקה או הדפסה של מסמכים המצויים במאגר הממוחשב לבקשת לקוח, לפי כל חודש וחודש, וגובה בגין כל חודש שבגיניו הנפיק תדפיס 25 ש"ח, וזאת בניגוד מוחלט להוראות הדין.
6. כך לדוגמא, מקום בו מבקש לקוח פלוני, לקבל לידיו, דפי חשבון לשנה האחרונה, הרי שבמקום שיחוייב בסכום "הבקשה" + עמלה בגין כל דף, הרי בפועל מחוייב הוא, בעמלה בגובה 25 ש"ח לכל חודש כפול 12 חודשים ובסה"כ בסך 300 ש"ח.
7. המבקש 1, פנה למוקד המשיב, וביקש לקבל לידיו דפי חשבון של 5 חודשים: החל מחודש 10/08 ועד 3/09.
8. המשיב חייב את המבקש בעמלה בגובה 125 ש"ח, זאת במקום עמלה בגין "הבקשה" + עמלה בגין כל עמוד.
9. המבקש 2, פנה לסניף הגן הטכנולוגי של המשיב, וביקש לקבל לידיו דפי חשבון של 5 חודשים: החל מחודש 08/08 ועד 12/08.
10. המשיב חייב את המבקש בעמלה בגובה 100 ש"ח, זאת במקום עמלה בגין "הבקשה" + עמלה בגין כל עמוד. המבקש 2 חוייב בגין 4 חודשים ולא חמישה, זאת בשל העובדה כי לא נמצא מידע על פעולות בחודש ספטמבר 2008 בחשבוננו.
11. מצב דברים זה אין לקבל: על ביהמ"ש הנכבד להוקיע סוג חמור וחסר תקדים זה של הפרת חובה חקוקה, ולהורות למשיב לפצות את ציבור לקוחותיו, בשל הפרת החובה, ולהשיב כל כספי העמלות שנגבו ביתר.

12. יש להוסיף, כי העניין חמור שבעתיים, עת הוברר למבקשים כי המשיב, מפר החובה החקוקה, בIODעין.

אך זה כללם של דברים ולהלן פירוטם :

ב. הצדדים

13. המשיב, הינו אחד מהבנקים הגדולים בישראל.

- דף פרטי המשיב באתר משרד המשפטים מצ"ב **כנספח "ג"** לבקשה זו.

14. המבקש 1, בעל חשבון מספר 240869 בסניף 702 אצל המשיב.

15. המבקש 2, הנו עובד בנק לאומי, בעל חשבון מספר 084855 בסניף 599 אצל המשיב.

ג. רקע עובדתי

16. המבקש 1, פנה למוקד המשיב, וביקש לקבל לידי דפי חשבון של 5 חודשים : החל מחודש 10/08 ועד 3/09.

17. המבקש 1 חוייב בגין הזמנת דפי החשבון בסך של 25 ₪ לכל חודש, ובסה"כ 125 ₪.

18. המבקש 2, פנה לסניף הגן הטכנולוגי של המשיב, וביקש לקבל לידי דפי חשבון של 5 חודשים : החל מחודש 10/99 ועד 3/00.

19. המבקש 2 חוייב בגין הזמנת דפי החשבון בסך של 25 ₪ בגין ארבעה חודשים, ובסה"כ 100 ₪. היות ובחודש ספטמבר 2008 לא היו כל תנועות בחשבונו, הרי שבגין חודש זה, לא חוייב המבקש כלל.

20. בנוסף, פנתה אחות המבקש 2, הגב' דיארי סרח, לסניף רמת השרון של המשיב, וביקשה לקבל לידיה דפי חשבון של 6 חודשים מחשבונה מס' 098484 בסניף 630 של המשיב.

21. הגב' דיארי סרח, חוייבה בגין הזמנת דפי החשבון בסך של 25 ₪ בגין שישה חודשים, ובסה"כ 150 ₪.

22. המבקשים שניהם כמו גם אחות המבקש 2, חוייבו בסכום זה, בהתאם לעמלה בגין הפעולה המתוארת בעמוד 23 לתעריפון המלא של המשיב, המוגדרת :

"דוחות סטנדרטיים לבקשת לקוח אישור יתרה, פירוט תשלומים של הלוואה, לוח סילוקין נוסף, פירוט תיק ני"ע, מכתב המלצה רגיל, שיחזור תנועות היסטוריות בכל התחומים, אישור בעלות".

"25.00 לדו"ח"

- העתק התעריפון המלא של המשיב מצ"ב **כנספח "ד"** לבקשה זו.

23. בבדיקה שעשו המבקשים, הוברר להם, כי המילה "לדו"ח" מתייחסת או מפורשת אצל המשיב ל"חודש".

24. בהתאם לסעיף 2 (א)(3) לכללי הבנקאות, צריך היה המבקש להיות מחוייב בעמלה בגין "בקשה" בצירוף עמלה בגין כל עמוד, וכלשון הכללים:

"הפקה או הדפסה של מסמכים המצויים במאגר הממוחשב לבקשת לקוח"

"זמינים בסניף - ₪ לבקשה בתוספת _____ ₪ לכל עמוד".

"אינם זמינים בסניף - _____ ₪ לבקשה בתוספת _____ ₪ לכל עמוד".

- העתק לכללי הבנקאות לרבות התעריפון המלא מצ"ב **כנספח "ה"** לבקשה זו.

25. למקרה האמור, הוברר למבקשים כי המשיב לא תיקן את התעריפון שלו, בהתאם לסעיף 2(א)(3) לתעריפון המופיע בתוספת הראשונה לכללי הבנקאות, וחייב את המבקשים, בגין פעולה זו, בעמלות ביתר.

26. כך לשם המחשה, מצ"ב העמוד הרלוונטי מתעריפון בל"ל, שכן פועל בהתאם לחוק, ובו נכתב:

"8. הפקה או הדפסה של מסמכים המצויים במאגר הממוחשב לבקשת לקוח"

"זמינים בסניף - 7 ₪ לבקשה בתוספת 0.50 ₪ לכל עמוד".

"אינם זמינים בסניף - 10 ₪ לבקשה בתוספת 0.50 ₪ לכל עמוד".

- העתק הדף הרלוונטי מהתעריפון של בל"ל מצ"ב **כנספח "ה-1"** לבקשה זו.

27. נזקו האישי של המבקש 1 הנו 100 ₪, שכן הבנק היה רשאי לגבות רק בגין הבקשה, ובגין כל עמוד נוסף, ובפועל גבה בגין כל חודש וחודש 25 ₪.

- העתק מדף חשבון ובו חיוב בגין העמלה ע"ס 125 ש"ח מצ"ב **כנספח "ו-1"** לבקשה זו.

- העתק מדף מידע היסטורי ובו חיוב בגין העמלה ע"ס 125 ש"ח מצ"ב **כנספח "ו-2"** לבקשה זו.

28. נזקו האישי של המבקש 2 הנו 75 ₪, שכן הבנק היה רשאי לגבות רק בגין הבקשה, ובגין כל עמוד נוסף, ובפועל גבה בגין כל חודש וחודש 25 ₪.

- העתק מדף חשבון ובו חיוב בגין העמלה ע"ס 100 ש"ח מצ"ב **כנספח "ז-1"** לבקשה זו.

- העתק מדף מידע היסטורי ובו הזמנת לקוח של דפי חשבון ע"ס 125 ש"ח מצ"ב **כנספח "ז-2"** לבקשה זו.

29. נזקה של אחות המבקש 2 גבי דיארי סרח הנו 125 ₪, שכן הבנק היה רשאי לגבות רק בגין הבקשה, ובגין כל עמוד נוסף, ובפועל גבה בגין כל חודש וחודש 25 ₪.

30. העתק מדף חשבון ובו חיוב בגין העמלה ע"ס 150 ש"ח מצ"ב כנספח "ח-1" לבקשה זו.

31. העתק מדף מידע היסטורי ובו חיוב בגין העמלה ע"ס 150 ש"ח מצ"ב כנספח "ח-2" לבקשה זו.

32. מצב דברים זה אין לקבל: על ביהמ"ש הנכבד להוקיע סוג חמור וחסר תקדים זה של הפרת חובה חקוקה, ולהורות למשיב לפצות את ציבור לקוחותיו, בשל הפרת החובה, ולהשיב כל כספי העמלות שנגבו ביתר.

33. יש להוסיף, כי העניין חמור שבעתיים, עת הוברר למבקשים כי המשיב, מפר החובה החקוקה, ביודעין.

34. ביודעין אמרנו, שכן ביום 1.7.09 שלח המפקח על הבנקים תשובה למבקש מס' 2, עת פנה האחרון, בטענה ביחס לחיובים זהה עבריים, אשר הבנק חייב אותו ואת פרודתו כבר בחודש דצמבר 2008, וכך כתב:

"בפנייתך העלית שלושה עניינים. בתשובתנו לך מיום 30 במרץ 2009 השבנו לך על שניים מהם, ואת ממצאי בירורנו בעניין השלישי – גביית עמלה בגין הנפקת דפי חשבון, ברצוננו להביא במיכתבנו זה, כדלקמן:

על פי סעיף 2(א)(3) בתעריפון המלא, אשר צילמו מצ"ב, תעריף העמלה עבור הפקה או הדפסה של מסמכים המצויים במאגר המומחשב לבקשת לקוח, אמור להיות לבקשה. בנוסף לתעריף זה הבנק רשאי להוסיף גם תעריף לתוספת לכל עמוד.

בירורנו העלה כי הבנק גובה את העמלה שלא בדרך בצויינה לעיל אלא לפי חודשים ללא תלות במספר העמודים בכל חודש. מהבנק נמסר לנו כי הוא פועל לתיקון התעריפון על ידי הוספת סעיף התואום (צריך להיות 'התואם' ולא 'התואום' – י.ג.) את סעיף 2(א)(3) בתעריפון המלא.

הבנק זיכה את שני החשבונות בגין העמלות העודפות שניגבו בהם, כדלקמן:
חשבון מספר 84855 המתנהל על שמך ועל שמה של אלון ציפורה, אשר חוייב פעמיים בסך 25 ₪ בימים 9 ו 14 בדצמבר 2008, זוכה ביום 11.6.09 בסך 25 ₪.

חשבון מספר 0101601 המתנהל על שמה של גב' אלון ציפורה, אשר חוייב ביום 11 בדצמבר 2008 בעמלות בסך 150 ₪ ו 25 ₪, זוכה בסך 150 ₪ ביום 11 ביוני 2009.

אנו מודים לך על פנייתך"

35. מובן הוא, כי לאור בדיקת המפקח, הרי שהבנק יודע מזה זמן, על החיוב ביתר, ועל העובדה כי התעריפון שבו הוא עושה שימוש, אינו תואם את התעריפון המלא שבכללי הבנקאות, ובכך מפר הוא חובה חקוקה ביודעין.

- העתק המכתב מצ"ב כנספח "ט" לבקשה זו.

ד. הטיעון המשפטי

- א. כללי
36. חוק תובענות ייצוגיות – שנכנס לתוקף בעת האחרונה – נועד להסדיר באופן ממצה את הדינים החלים על הגשת תביעות ייצוגיות בישראל.
37. המטרות שביסוד החוק מפורטות בו בסעיף 1, וכוללות בין השאר את המטרות של **"אכיפת הדין והרתעה מפני הפרתו"**, **"מימוש זכות הגישה לבית המשפט"**, **"מתן סעד הולם לנפגעים מהפרת הדין"** וכן **"עיהול יעיל, הוגן וממצה של תביעות"**.
38. חוק תובענות ייצוגיות מתיר הגשת תביעה ייצוגית בעניינים המנויים בתוספת השניה לחוק, או בעניינים בהם נקבע בהוראת חוק מפורשת כי ניתן להגיש תביעה ייצוגית. כאמור בסעיף 3(א) לחוק:
- "לא תוגש תובענה ייצוגית אלא בתביעה כמפורט בתוספת השניה או בענין שנקבע בהוראת חוק מפורשת כי ניתן להגיש בו תובענה ייצוגית"**
39. התוספת השניה לחוק כוללת רשימה של עילות בהן ניתן להגיש תביעה ייצוגית. לענייננו, העילות הקבועות סעיף 3 לתוספת היא הרלוונטית:
- (3) "תביעה נגד תאגיד בנקאי, בקשר לענין שבינו לבין לקוח, בים אם התקשרו בעסקה ובין אם לאו"**
40. סעיף 4 לחוק תובענות ייצוגיות קובע את רשימת הזכאים להגיש בקשה לאישור תביעה ייצוגית. לענייננו, רלוונטי סעיף 4(א)(1) לחוק:
- "אדם שיש לו עילה בתביעה או בענין כאמור בסעיף 3(א), המעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל החברים הנמנים עם קבוצת בני אדם – בשם אותה קבוצה;"**
41. כלומר, על מנת להיות זכאים להגיש בקשה לאישור תביעה ייצוגית, על המבקש להראות כי עומדת לו עילת תביעה באחד העניינים המנויים בתוספת השניה, וכן כי התביעה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה ומשפט המשותפות לכלל חברי קבוצת התובעים.
42. וליישום לענייננו, על המבקשים להראות כי עומדת להם עילת תביעה כנגד המשיב, וכי עילת התביעה מעוררת שאלות משותפות של עובדה ומשפט לכלל חברי קבוצת התובעים.

43. בנוגע להוכחת הנזק, חוק תובענות ייצוגיות קובע כי די בהוכחת גרימה של נזק ברמה לכאורית. כאמור בסעיף 4(ב)(1) לחוק:

“בבקשה לאישור שהוגשה בידי אדם כאמור בסעיף קטן 1(א) – די בכך שהמבקש יראה כי לכאורה נגרם לו נזק.”

44. התנאים לאישור תביעה ייצוגית מנויים בסעיף 8(א) לחוק, הקובע כי:

8. (א) בית המשפט רשאי לאשר תובענה ייצוגית, אם מצא שהתקיימו כל אלה:

- (1) התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה;
- (2) תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות הענין;
- (3) קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת; הנתבע לא רשאי לערער או לבקש לערער על החלטה בענין זה;
- (4) קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בתום לב.

45. בהתאם להוראות שפורטו לעיל, הרי שהדיון משלב זה יחולק לשני שלבים. בשלב הראשון, נראה כי עומדת למבקשים עילת תביעה אישית כנגד המשיב, וכי נגרם להם לכאורה נזק. בשלב השני, נעמוד על התקיימות התנאים לאישור התביעה כייצוגית המנויים בסעיף 8 לחוק.

הפרת חובה חקוקה

46. יסודותיה של עולת הפרת חובה חקוקה מנויים בהוראות סעיף 63 לפקודת הנזיקין, המורה אותנו באופן הבא:

(א) מפר חובה חקוקה הוא מי שאינו מקיים חובה המוטלת עליו על פי כל חיקוק - למעט פקודה זו - והחיקוק, לפי פירושו הנכון, נועד לטובתו או להגנתו של אדם אחר, וההפרה גרמה לאותו אדם נזק מסוגו או מטבעו של הנזק שאליו נתכוון החיקוק; אולם אין האדם האחר זכאי בשל ההפרה לתרופה המפורשת בפקודה זו, אם החיקוק, לפי פירושו הנכון, התכוון להוציא תרופה זו.

(ב) לענין סעיף זה רואים חיקוק כאילו נעשה לטובתו או להגנתו של פלוני, אם לפי פירושו הנכון הוא נועד לטובתו או להגנתו של אותו פלוני או לטובתם או להגנתם של בני-

אדם בכלל או של בני-אדם מסוג או הגדר שעמם נמנה אותו פלוני."

47. לעוולת הפרת חובה חקוקה חמישה יסודות (ראה ע"א 145/80 ועקנין נ' המועצה המקומית בית שמש, פ"ד לז(1) 113, בעמ' 139): (א) קיום חובה המוטלת על המזיק מכוח חיקוק (ב) החיקוק נועד לטובתו של הניזוק (ג) המזיק הפר את החובה המוטלת עליו, (ד) ההפרה גרמה לניזוק נזק (ה) הנזק אשר נגרם הוא מסוג הנזקים אליו נתכוון החיקוק.

48. סעיף 9 ט' (א) לחוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון מס' 12) התשס"ז-2007 (להלן "חוק הבנקאות"), קובע:

"הנגיד לאחר התייעצות עם הועדה המייעצת, יקבע, בכללים, רשימה של שירותים שבעדם רשאי תאגיד בנקאי לגבות עמלות מלקוחותיו, ואופן חישובן של העמלות שניתן לגבות בעד שירותים אלה (בפרק זה – התעריפון המלא)...".

49. סעיף 9 י' לחוק הבנקאות, קובע:

"תאגיד בנקאי לא יגבה מלקוחותיו עמלה אלא בעד שירות הכלול בתעריפון המלא ובהתאם להוראותיו...".

50. ובכך, הנגיד קבע בכללי הבנקאות את התעריפון המלא המופיע בתוספת הראשונה לכללי הבנקאות, וכאמור, סעיף 2(א)(3) קובע את חיוב העמלות בגין הפקה או הדפסה של מסמכים המצויים במאגר הממוחשב לבקשת לקוח, בין אם המסמכים זמינים בסניף, ובין אם לאו, כך שהעמלה תהא סכום בגין "בקשה" בתוספת סכום לכל עמוד, וכלשון הסעיף:

"הפקה או הדפסה של מסמכים המצויים במאגר ההמוחשב לבקשת לקוח"

"זמינים בסניף - _____ לבקשה בתוספת _____ ₪ לכל עמוד".

"אינם זמינים בסניף - _____ לבקשה בתוספת _____ ₪ לכל עמוד".

51. בפועל, תעריפון המשיב, חסר את הסעיף האמור, והבנק מחייב בעד הפעולה דלעיל, שלא בהתאם להוראות התעריפון המלא, ובכך מפר הוא את החוק.

52. הנה כי כן, הבנק הפר הפרת חובה חקוקה, בכך שהפר את סעיף 9 י' לחוק הבנקאות (תיקון מס' 12), וכן את התוספת הראשונה לכללי הבנקאות.

53. איש לא יחלוק, כי מדובר בסעיפים שנועדו למנוע גביית עמלות ביתר ע"י התאגיד הבנקאי. מיותר לציין, כי הנזק אשר נגרם למבקשים, נגרם בדיוק בצורה אותה נתכוון המחוקק למנוע.

ה. התקיימות התנאים לאישור התביעה כייצוגית

54. סעיף 8(א) לחוק תובענות ייצוגיות קובע כי :

9. (א) בית המשפט רשאי לאשר תובענה ייצוגית, אם מצא שהתקיימו כל אלה :

- (1) התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה ;
- (2) תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות הענין ;
- (3) קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינהל בדרך הולמת ; הנתבע לא רשאי לערער או לבקש לערער על החלטה בענין זה ;
- (4) קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינהל בתום לב.

55. להלן נעמוד על התקיימות תנאים אלו כסדרם.

56. יובהר ראשית, כי בהתאם להוראות חוק תובענות ייצוגיות תפקידו של בית המשפט הנכבד הוא להגדיר את קבוצת התובעים, כאמור בסעיף 10(א) לחוק בו מצויין כי "אשר בית המשפט תובענה ייצוגית, יגדיר בהחלטתו את הקבוצה שבשמה תנוהל התובענה".

57. המבקשים יטענו, כי על קבוצת התובעים לכלול את כל לקוחות הבנק, אשר חוייבו בעמלות ביתר, בגין פעולה אשר הייתה צריכה להיות מחוייבת לפי סעיף 2(א)(3) לתעריפון המלא אשר בתוספת הראשונה כללי הבנקאות, ולא חוייבו לפי התעריפון אלא בדרך אחרת, וזאת לתקופה שמיום 1.1.08 ועד ליום 15.7.09, קרי שנה ושבעה וחצי חודשים.

58. מראש יצויין כי אין זה בחובתם של המבקשים להעריך במדויק את גודל הקבוצה ואת סכום ההשבה המבוקש לכלל חברי הקבוצה, דבר שניתן יהיה לגלות במדויק רק לאחר חשיפת נתוני ההכנסות ע"י המשיב.

59. בהתאם לידוע למבקשים, הרי שבהתאם לדוחות הכספיים לשנת 2008, הכנסות בנק הפועלים מעמלות עמדה על 4.3 מליארד ₪.

60. בהתאם להערכה אותה עשו המבקשים, באמצעות באי כוחם, הרי שעמלות שהיו צריכות להיות נגבות בהתאם לסעיף 2(א)(3) לתעריפון המלא, צריכות היו להוות לפחות 1% מסך העמלות שנגבו ע"י הבנק, קרי 43,000,000.

61. היות ובהתאם לחישוב המבקשים, מחייב הבנק במוצע ב-70% יותר, ממה שהיה עליו לחייב בגין עמלות בהתאם לסעיף 2(א)(3) לתעריפון המלא, הרי שהחויב ביתר מכלל הקבוצה, הנו 30.1 מליון ₪ בשנה, ולכל התקופה (1.58 שנה) 47.55 מליון ₪.

- מצ"ב דפים רלוונטיים מדוחות כספיים של בנק הפועלים לשנת 2008 כנספח "י" לבקשה זו.

- מצ"ב כתבה מעיתון גלובס מיום 14.4.09 **כנספח "יא"** לבקשה זו.
62. התנאי הראשון לאישור התביעה הייצוגית הינו כי התובענה מעוררת שאלות משותפות – לכלל חברי הקבוצה – של עובדה ומשפט.
63. לענייננו, איש לא יחלוק כי התובענה מעוררת שאלות רבות המשותפות לכלל חברי הקבוצה, שכן:
- (א) המשיב הפר כללי חברי הקבוצה את הוראות חוק הבנקאות וכללי הבנקאות.
- (ב) המשיב הפר חובה חקוקה שנועדה להגן על הקבוצה מפני תשלום עמלות ביתר.
- (ג) לכלל חברי הקבוצה נגרם נזק, בשל חיוב ביתר של עמלות.
64. התנאי השני הוא כי התובענה הייצוגית היא הדרך ההוגנת והיעילה להכריע בסכסוך בנסיבות העניין.
65. בהקשר זה, מן הראוי לחזור ולציין המטרות שביסוד חוק תובענות ייצוגיות, המפורטות בו בסעיף 1, וכוללות בין השאר את המטרות של **'אכיפת הדין והרתעה מפני הפרתו'**, **'מימוש זכות הגישה לבית המשפט'**, **'מתן סעד הולם לנפגעים מהפרת הדין'** וכך **'ניהול יעיל, הוגן וממצה של תביעות'**.
66. לענייננו, יש באישור התביעה הייצוגית כדי להגשים את המטרות שצוינו לעיל בכללותן.
67. ראשית, יש בהגשת תביעה ייצוגית זו בכדי לתרום משמעותית להרתעת המשיב – ומעוולים כדוגמתו – מלפגוע בצורה חמורה בציבור במקרים כדוגמת המקרה נשוא תובענה זו.
68. הצורך בהרתעה מתחזק לאור החשיבות שבמניעת התופעה החמורה, של אי מילוי אחר הוראות החוק.
69. שנית, תובענה זו היא הכרחית על מנת לממש את זכאותם לפיצוי של חברי הקבוצה כלפי המשיב.
70. בסכום התביעה האישית, העומד על מאות בודדות של שקלים, אין די על מנת לתמרץ תובע לפתוח בהליך משפטי מורכב ומסובך כנגד גופים עוצמתיים במיוחד כדוגמת המשיבה, וראה בהקשר זה את הדברים שנאמרו ברע"א 4556/94 **טצת ואח' נג' זילברשץ ואח'**, פ"ד מט (5) 774, בעמ' 784.
71. לעניין הייצוג ההולם, הרי שהמבקשים הינם בעלי אמצעים כלכליים הנדרשים לשם ניהול ההליך. המבקשים ייצגו ע"י עוה"ד הח"מ, המבטיחים להעמיד לרשות הקבוצה ייצוג משפטי ככל שיידרש על מנת לממש את זכויות החברים בקבוצה כלפי המשיבה.
- הח"מ, הינם עו"ד עתירי נסיון בתחום התובענות הייצוגיות.

72. לעניין דרישת תום-הלב, הרי שתביעה זו הוגשה בתום-לב בידי המבקשים, אשר נפגעו ממעשיו של המשיב, ומעוניינים לזכות בפיצוי המגיע להם, וכן לפעול על מנת להרתיע את המשיב מפני מעשים דומים בעתיד.

ו. על הסעדים המגיעים לכלל חברי הקבוצה

73. בית המשפט הנכבד מתבקש לאשר למבקשים לתבוע בשמם את של חברי הקבוצה את הסעדים המוערכים בשלב זה, כמפורט לעיל, באופן הבא:

השבה עמלות שחוייבו ביתר של סך של 47.55 מיליון ש"ח.

ז. סיכום

74. תביעה זו – והבקשה לאשרה כייצוגית – עניינה במקרה בוטה ביותר של הפרת חובה חקוקה, וגביית עמלות ביתר ע"י המשיב. ייאמר שוב, המשיב מפר חובתו החקוקה ביודעין ולא בשל טעות.

75. מסתבר, כי למרות חובת המשיב, לתקן את תעריפי העמלות שלו, בהתאם לתעריפון המוצג בתוספת הראשונה לכללי הבנקאות (שירות ללקוח)(עמלות), התשס"ח-2008 (להלן: "כללי הבנקאות"), ולגבות מלקוחותיו את עמלותיו בהתאם לתעריפון המלא שבתוספת הראשונה, הרי שהמשיב לא עשה כן, ולא תיקן את מלוא התעריפים בתעריפון שבו הוא משתמש, וממשיך לחייב את לקוחותיו בעמלות בהתאם לתעריפון שלו – ובכך מפר הוא חובה חקוקה.

76. לאור העובדה, כי המשיב לא תיקן את תעריפי העמלות, בכך שלא תיקן את התעריפון שלו בהתאם לסעיף 2(א)(3) לתעריפון המלא שבכללי הבנקאות, הרי שמחייב הוא עמלות ביתר, בגין הפקה או הדפסה של מסמכים המצויים במאגר הממוחשב לבקשת לקוח, בסכום גבוה יותר, ובשיטה אחרת מהחיובים והשיטה אותם מתיר התעריפון המלא שבכללי הבנקאות, ובכך גורם לנזק לכלל לקוחותיו, עת מחייבם בסכומי יתר של עמלות.

77. מכל האמור לעיל מתבקש בית המשפט הנכבד :

(א) לאשר למבקש לנהל תובענה כייצוגית בשמם של חברי הקבוצה, בהתאם להגדרתה לעיל, ולחייב את המשיב לשלם לקבוצה סך של 47,550,000 ש"ח.

(ב) להורות על פסיקת גמול מיוחד למבקש.

(ג) להורות על תשלום שכר טרחת עורך-דין לעורכי-הדין המייצגים באחוזים מתוך הקרן בהתאם לשיקול דעתו של ביהמ"ש הנכבד וכן על תשלום הוצאות משפט.

יוחי גבע, עו"ד

אמיר ישראלי, עו"ד

ב"כ המבקשים